

Byla C-497/10 PPU

Barbara Mercredi

prieš

Richard Chaffe

(*Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division)*) prašymas
priimti prejudicinį sprendimą)

„Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 —
Su santuoka susijusios bylos ir tėvų pareigos — Nesusituokusių tėvų vaikas —
Kūdikio „nuolatinės gyvenamosios vietos“ sąvoka — „Globos teisių“ sąvoka“

Generalinio advokato P. Cruz Villalón nuomonė, pateikta 2010 m.
gruodžio 6 d. . . . . I - 14312

2010 m. gruodžio 22 d. Teisingumo Teismo (pirmoji kolegija) sprendimas . . . I - 14358

Sprendimo santrauka

1. *Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Jurisdikcija ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimas bei vykdymas — Reglamentas Nr. 2201/2003 — Vaiko „nuolatinės gyvenamosios vietos“ sąvoka (Tarybos reglamento Nr. 2201/2003 8, 10 ir 13 straipsniai)*
2. *Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Jurisdikcija ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimas bei vykdymas — Reglamentas Nr. 2201/2003 — Jurisdikcija su tėvų pareigomis susijusiose bylose — Vienos valstybės narės teismo galutinis*

sprendimas, kuriuo pagal 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvenciją atmetamas prašymas nedelsiant grąžinti vaiką į kitą valstybę narę — Poveikis sprendimams, kurie turi būti priimti pastarojoje valstybėje narėje dėl anksčiau pateiktų ir dar nagrinėjamų prašymų (Tarybos reglamento Nr. 2201/2003 19 straipsnis)

3. *Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Jurisdikcija ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimas bei vykdymas — Reglamentas Nr. 2201/2003 — Jurisdikcija su tėvų pareigomis susijusiose bylose — „Lis pendens“ (Tarybos reglamento Nr. 2201/2003 19 straipsnis)*

1. „Nuolatinės gyvenamosios vietos“ sąvoką Reglamento Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinančio Reglamentą Nr. 1347/2000, 8 ir 10 straipsniuose pavartota prasme reikia aiškinti taip, kad ši gyvenamoji vieta atitinka vietą, kur vaikas tam tikru būdu integravosi į socialinę ir šeiminingą aplinką. Šiuo tikslu nagrinėjant kūdikio, kuris kitoje nei jo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybėje narėje, į kurią buvo išvežtas, su motina gyvena tik kelias dienas, situaciją, be kita ko, reikia atsižvelgti, viena vertus, į gyvenimo šios valstybės narės teritorijoje ir motinos persikėlimo į šią valstybę trukmę, teisėtumą, sąlygas ir priežastis ir, kita vertus,

būtent dėl vaiko amžiaus, į motinos geografinę bei šeiminingą kilmę ir šeiminius bei socialinius jos ir vaiko ryšius toje valstybėje narėje. Nustatyti vaiko nuolatinę gyvenamąją vietą turi nacionalinis teismas, atsižvelgdamas į visas kiekvienam konkrečiam atvejui būdingas faktines aplinkybes.

Tuo atveju, jeigu taikant minėtus kriterijus būtų padaryta išvada, kad vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta negali būti nustatyta, jurisdikciją turintis teismas

turi būti nustatomas remiantis „vaiko buvimo“ kriterijumi Reglamento Nr. 2201/2003 13 straipsnyje pavartota prasme.

(žr. 56–57 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Vienos valstybės narės teismo sprendimas, kuriuo pagal 1980 m. Hagos konvenciją dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų atmetas prašymas nedelsiant grąžinti vaiką į kitos valstybės narės teismo jurisdikciją, nedaro poveikio sprendimams, kurie turi būti priimti pastarojoje valstybėje narėje dėl anksčiau pateiktų ir dar nagrinėjamų prašymų, susijusių su tėvų pareigomis.

Pagal 1980 m. Hagos konvencijos 19 straipsnį toks teismo sprendimas neturi poveikio globos teisių turiniui net tapęs galutinis.

(žr. 65–66 ir 71 punktus bei rezoliucinės dalies 2 punktą)

3. Negalutinis vienos valstybės narės teismo sprendimas dėl tėvų pareigų vaiko atžvilgiu nedaro poveikio sprendimams, kurie turi būti priimti kitoje valstybėje narėje dėl anksčiau pateiktų ir dar neišnagrinėtų prašymų, susijusių su tėvų pareigomis.

Esant tokiai dviejų skirtingų valstybių narių teismų, kuriuose remiantis Reglamentu Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinančiu Reglamentą Nr. 1347/2000, buvo iškeltos bylos dėl tėvų pareigų to paties vaiko atžvilgiu ir tuo pačiu ieškinio pagrindu, jurisdikcijų kolizijai, turi būti taikoma šio reglamento 19 straipsnio 2 dalis. Pagal šį straipsnį teismas, į kurį kreiptasi vėliau, turi sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol bus išnagrinėtas klausimas dėl pirmojo teismo, į kurį kreiptasi, jurisdikcijos ir todėl negali priimti sprendimo dėl jam pateikto prašymo.

(žr. 68–69 ir 71 punktus)